

Državni zbor namerava vlada sklicati sredi ali pa šele koncem oktobra. To se pojasnjuje s tem, da neče vlada, da bi se iz državnega zbora posegalo v deželnozborske volitve, a bržčas je to le pretveza, da se odloži oklicanje, dokler ni vlada na jasnem s Čehi.

Deželnozborske volitve na Štajerskem, Nižjeavstrijskem in Moravskem so že razpisane in se bodo vršile meseca oktobra in novembra. Na Štajerskem se nemški nacionalci posebno trudijo, da bi izpodrinili nemško katoliško stranko, pa tudi na Spodnjem Štajerskem bodo poskušali ugrabiti Slovence kak mandat. Na Moravskem bo boj tudi mej Čehi, ker Mladočehi ne pojdejo več skupno s klerikalci. Najhujši bo boj na Nižjeavstrijskem. Tam so se skoro vse svobodomiselnne stranke združile proti krščanskim socialistom in napno vse moči, da strmoglavijo to stranko, ki je dosedaj imela v deželnem zboru večino.

Hrvatska. — Zagrebški izgredi proti Srbom so povzročili jako kritičen položaj na Hrvatskem. Zatrjuje se sicer, da je stališče hrvatskega bana omajano, ali to še ni prav verjetno. Banova pozicija pride v nevarnost šele potem, če radi zagrebških izgredov nastanejo v saboru komplikacije. Prav, da se to prepreči, je sedaj vlada zaukazala, da se ceni po izgredih povzročena škoda in da se ta škoda poravnava z dokladami na davke. To je seveda v Zagrebu povzročilo silno nevoljo. Preiskava zaradi izgredov se še nadaljuje in sicer je v preiskavi kakih 100 oseb. Veliko senzacija je povzročilo dejstvo, da je ban sekcijanskega svetnika v naučnem oddelku Stanovijevića suspendiral od službe in plače in odredil proti njemu disciplinarno preiskavo. Pravi vzrok temu ni znan, a v obče se meni, da je tudi to v zvezi z izgredi. Stanojević je Srb.

Francija. — Combesovo ministrstvo se ima boriti z velikimi težavami. Združeni klerikalci in monarhisti se seveda bore proti njemu z vsemi mogočimi sredstvi. Njim stoji na strani armada in deloma tudi diplomacija. Posebne težave dela vladi deficit, vsled katerega bo primorana, najeti posojilo 120 milijonov. Ni čuda, da se čuje, da bo moralo ministrstvo odstopiti, a tudi če odstopi Combes, ne bo konec tej protiklerikalni smeri francoske notranje politike, kajti večina v parlamentu zahteva tako politiko. Posebno začudenje vzbujajo tudi govori dveh ministrov. Vojni minister general André in minister mornarice Pelletan sta nekako posebno začela rožljati z orožjem; zdaj grozita Nemčiji, zdaj Angleški in Italiji. Morda hočeta s tem pridobiti simpatije nacionalcev in armade, morla pa tiči za tem še kaj več.

Angleška je grdo prevarila burski narod. Dewett, Botha in Delarey so sklenili kapitulacijo, nadejaje se, da potem izposlujejo znatne koncesije od Angležev. Bile so jim tudi obljubljene. Radi tega so se Dewett, Botha in Delarey poklonili angleškemu kralju. A ko so stopili v zvezo s Chamberlainom, so videli, da so prevarani. Chamberlain je odklonil vse burske zahteve in s tem se je pokazalo, da so Krüger in njegovi oprodi Leyds in Reitz imeli le prav, ko so nasprotovali kapitulaciji Burov in potovanju burskih generalov v London. Seveda je zdaj vse prepozno. Buri danes tudi nimajo moči, da bi mogli zopet začeti vojno.

Obrtnija.

Rudništvo Bolgarije.

V tej mladi balkanski državi se je pričelo živahno gibanje na rudniški panogi narodnega gospodarstva. Vse križem se ustanavljajo rudniška podjetja,

ki obetajo obilega bogastva podjetnikom. V poštev prihajajo v Bolgariji osobito sledeče mineralije: razne vrste kameno olje ali premog, potem baker, železo, marmor. Razun tega še sledi tudi zlato, srebro, svinec, mazan itd. Tudi kamena sol se nahaja. Največ soli pa le pridobivajo v solinah črnega morja pri Burgasu in Varni.

Največ rudniškega bogastva se nahaja v „Srednji gori“. Ondi je tudi zlato. V tem pogorju so že imeli plavže v pradavnih časih. Najvažnejši rudnik je bakrenik pri Burgasu. Baker se prikaže že na morski obali in se razteza 7 km v pogorja. Vnanji kapitalisti — zlasti francoski in angleški židje — si mnogo prizadevajo, da bi se teh zakladov polastili, a razmere v Bolgariji jih zadržujejo na tem.

Za tem je najvažnejši rudokop v Perniku, 35 km od Sredca. Ondi je premog v velikih množinah. Premogovnik je državna bolgarska last in vzdržuje 1000 delavcev.

Pri Slivnici je drugi premogovnik last neke belgijsko francoske družbe. Tretji premogovnik je v bližini Slivne, pri turški vasi Čam-Dere.

Največji premogovni zaklad pa je oni pri Trevni pred Kazanlikom, ki se razteza preko vsega balkanskega pogorja. Ker namerava bolgarska država graditi železnico od Tirnove do Trevnega, utegne postati ta premogovnik velikanske važnosti za oni del Balkana.

V Drenovem potoku v Trevniškem pogorju se nahaja tudi zlato, katero od časa do časa izperajo Macedonci. Ker pa je letos ondi dobra letina in — ustajo so ljudje popustili zlato in se brigajo za žito in politiko. Zlato se nahaja tudi pri Gabrovi ob Janbri in jednako na več drugih krajih. V namen zasledovanja rudnin se je ustanovilo posebno rudniško društvo, v katerem je več odličnih Bolgarov kakor Popov, Simeonov, Stokov, Žlahčev in drugi, kar znači, da so Bolgari v tem pogledu že dokaj pred drugimi Slovani.

V Busludžiji pri Kazanliku ima tvrdka Slavov velik kamenolom mramorja. Vlada gre podjetnikom na roko s tem, da jih oprošča davka za rudosledje, česar žal pogrešamo v Avstriji.

Vse torej kaže, da so Bolgari prišli do spoznanja, da zamorejo povzdigniti svoje narodno gospodarstvo z zakladi, katere je položil Stvarnik v tako bogati meri v njih zemljo. Naj bi temu vzgledu sledili tudi drugi balkanski Slovani in ne puščali, da jim najboljše v njih domovini ugrabi tujec.

Kmetijstvo.

Kolika pri konjih.

Grizenje je splošno ime za različne bolezni v trebuhu in v črevih. Kolika (grizenje) pride hitro, pa

tudi hitro preide — časih pa že v nekaterih urah žival umori. Klanje napada vsa plemena naše domače živine; najrajši in največkrat pa vender konje. V naslednjem hočemo govoriti o koliki pri konjih.

Kolika (grizenje) je najbolj razširjena notranja bolezen pri konjih. Med sto notranjimi konjskimi boleznimi je gotovo štirideset kolik; od sto na koliki obolelih konj jih počez pogine 15 do 20.

Koliko napravlja preobilna, napačna ali izprijena klaja. Posebno rada pride kolika po rži. Zategadelj je najbolje, da z ržjo konj ne krmimo ali jim le zelo malo rži dajemo. Najboljše žito za konje je oves, kateri daje moč in ne napenja. Sveža detelja, posebno sparjena, kaj rada provzroča koliko; torej moramo s to klajo vedno previdno krmiti. Navadno zbole konji radi na koliki ob nedeljah, ko v hlevu stoje in obilno krme dobivajo; pa tudi takrat nastane rada kolika, kadar sestradana živina prav hitro žre in se potem takoj upreže in s polnim trebuhom podi. Pri mlinarskih konjih se kolika večkrat iz tega vzroka prikaže, ker mlinarji veliko suhe moke krmijo, kar konje močno napenja. Klaja, ki začne hitro v želodcu vreti na pr. premlada trava in detelja, sparjena in sveža krma, zelo rada provzroča koliko. Nadalje prištevamo vzrok kolike nabasanje želodca in črev s klajo ali z blatom; temu pravimo navadno, da se je živini zaprlo. Koliko povzročajo nadalje kamni v črevih, kjer se večkrat napravijo; posebno ako so kamni veliki, nadlegujejo čreva. Isto velja tudi, ako se v črevih obilo glist zaredi. Večkrat nastane klanje v trebuhu na ta način, da se črevo zavije okoli črevesa in eno črevo drugo tako stisne, da ne more blato naprej. Včasih se črevo porine v drugo črevo in blato tudi ne more naprej. Koliko povzročajo tudi druga zelišča, kakor tudi preostra zdravila. Prehlajenje vsake vrste tudi napravlja ujedanje. Posebno je prehlajenje takrat nevarno, kadar mokra in potna živina stoji na prepihu ali se pa vroča živina napije mrzle vode.

Bolezen pride hitro. Konj postane nemiren, nepokojen, stopa semtertja, večkrat se ozira po trebuhu in bije po trebuhu z zadnjima vogloma, s prvima pa koplje po tleh, ter maha z repom semintja. Konj se večkrat vleže in plane zopet kvišku, stoji mogoče nekaj minut mirno, ako se bolečine ponove, se zopet vrže na tla, ter zopet kmalu ustane. Konj se večkrat pripravljaja k blatu in k scanju, pa spravi iz sebe le jako malo ali pa čisto nič. Kadar je kolika hujša, se meče konj brezobzirno na tla, se valja, leži na hrbtu in nateguje noge krčljivo na trebuh. Zatem skoči kvišku, ozira se po trebuhu in se iznova vrže na tla. To se večkrat ponavlja. Konj ne žre in ne pije, škriplje z zobmi, sope težko in naglo in ima gobec vroč in suh. Toplota kože se preminja, noge in ušesa so navadno mrzla. Žival se začne potiti in trepetati po vsem životu.

Zelo nevarna znamenja pri koliki so: Ako se konj davi ali celo bljuje. To je znamenje, da je želodec počil, kajti sicer konj nikdar ne bljuje. Ako konj sedi, kakor pes, ali s prednjima nogama kleči in vzadi stoji. Ako se hitro napne, je to znamenje, da so se čreva zavila ali pa da je kako črevo počilo. Kadar se žival vedno k blatu pripravljaja in nič drugega iz sebe ne spravi, kakor malo žlema, takrat so čreva z blatom preobložena. Kadar se konj začne močno potiti in je pot mrzel, ali kadar se konj brezobzirno na tla meče, je to vedno slabo znamenje.

Sploh se ne moremo nič dobrega nadejati, ako kakega pol dneva od konja čisto nič blata ne gre in se grizenje sploh ne potolaži.

Ker je kolika vedno nevarna bolezen, je najbolje, da se precej pošlje po živinozdravnika in se mu naznani, da je v hlevu kolika, zato da lahko zdravilo kar seboj prinese. Dokler živinozdravnik ne pride, ali če ga sploh ni pričakovati, naj se stori tako le:

Konju se dobro nastelje, da se metaje ob tla ne obtolče. Vrata in okna je zapreti, da ne vleče mrzla sapa na bolno žival. Ako se konj ne meče in ne valja, naj ga pusti na njegovem prostoru; ako bi se pa metal na tla, ga je treba izprevajati, da se ne bo valjal. Velikokrat se zgodi, da se čreva pri valjanju zavijejo in na ta način blato ne more naprej. Tedaj ne more nobeno zdravilo nič pomagati; konj je izgubljen. (Konec prih.)

Kmetijske raznoterosti.

Cvetljice v jeseni. Uže se bliža čas, ko bomo morali pospraviti cvetljice, ki so nam krasile celo poletje okna in vrtove, v varnejše in gorkejšje prostore, ako nočemo, da nam jih za vedno uniči kruti mraz. Navadne, kakor so pelargonije, fuksije, nageljni je najbolje, da jim damo suh in le malo gorak kotiček, kjer mirno prezimijo. Od časa do časa se jim prilije, toda ne celoma mrzla voda, vender največ se jih skoro pokvari po zimi, ker se vsled suše posuše. Druge pa, kakor so hijacinte in sploh cibulaste rastline, katerih cvetje želimo imeti v zgodnji pomladi, vsadimo v navadno vrtno zemljo, vender ji ne škoduje, ako primešamo nekoliko finega peska vmes, posebno ako je zemlja težka. Lončke s čebulicami, katere pa ne smejo biti vsajene pregloboko in katere smo zalili z vodo, zagrebejo naj se drug poleg drugega v zemljo, katero zagrnemo kakih 10 cm visoko z gnojem ali listjem. Meseca decembra ali januarja se jih vzame iz zemlje v sobo, kjer bodo na solnčnem in gorkem prostoru kmalu jele veselo uspevati. Hijacinte ljubijo mokroto. Pred vsem se mora po zimi pri cvetljicah paziti, da je vedno enaka stopinja gorkote, hitra sprememba gorkote jih največ uniči.

Ogledovanje simodolske govede, združeno s premovaljanjem, bo 18 oktobra t. l. v Pestojni. To ogledovanje ima v prvi vrsti namen izreči sodbo, ali je simodolska goved primerna za zboljševanje naše živine in ali jo je še nadalje rabiti, oziroma oddajati simodolske bike. Gg. živinorejce prosimo, da pridejo v obilnem številu k ogledovanju, da bodo dali pojasnila o uspevanju tega plemena in da bodo sami izrekli sodbo na podlagi svojih izkušenj.

jim vzamejo telesne moči in jim pripravijo prerani grob. Ministrski predsednik pl. Körber je v svojem govoru povdarjal posebno to dejstvo in vsi strokovnjaki so mu pritrjevali ter dokazali resničnost tega z neovrgljivimi dokazi. „Moderna znanost“, pravi minister, „je razkrila pogubonosni vpliv alkohola na povprečno dolgost človeškega življenja. Boj, kateri se danes bije, velja alkoholu posebno kot redilnemu sredstvu. V tem oziru je alkohol zares nezvest prijatelj; najprej stori dobro, da more potem tembolj pustošiti. Alkohol ne krepča, temveč uničuje vse, ki se mu udajo“.

To naj bi si dobro zapomnili oni reveži, ki imajo le malo prislužka ali pridelka in si še s tem kupujejo mesto dobre, redilne hrane, le pijače, posebno žganja, ter imajo tako nekako dvojno škodo. Telesne moči vedno bolj hirajo, pride bolezen in nesposobnost za delo, s časom ni zaslužka in zato je pomanjkanje pri vsih koncih in krajih. Tako gre mnogim; pijače so jim v telesni in dušni pogin. Drugi vidijo sicer njih žalosten konec, a žal, le malo jih je, kateri bi se varovali te poti in ne drvili s prvimi vred v isti prepad. Dr. Bär pravi: „Nobeno mnenje ni toliko pospešilo pijančevanja in pridobilo alkoholu toliko prijateljev, kakor mnenje, da daje moč in redi; ali tudi nobeno mnenje ni nevarnejše in nobeno ni toliko škodovalo nižjim stanovom, kakor to, ki je naredilo iz alkohola in sploh pijač redilna sredstva“.

Zato pravimo: Delavci, kmetje, ki opravljate težka telesna dela, ako si hočete pridobiti novih močij, potem jih ne iščite v pijačah; posebno ne v žganju, drugače boste oslabei in imeli dvojno škodo. To je mnenje in prepričanje vseh učenjakov in zdravnikov; o tem se prepriča vsak lahko tudi sam, če ga morda ravno pijače niso že oslepile. Kakor se je priznalo na zadnjem shodu na Dunaju, so bili tam vsi deležniki istega mnenja od našega prvega ministra do zadnjega socijalnega demokrata. T.

Kmetijstvo.

Kolika pri konjih.

(Konec.)

Po tem, kar smo doslej navedli, je menda lahko razumeti imenitno pravilo:

„Na koliki bolni konj se ne sme valjati; ako bi se vender hotel, prepeljajte ga, da mu zabranite valjanje. Ako bi konj ne hotel hoditi, mu morate z bičem pomagati. Konja polijte po trebuhu in hrbtu s kafrovcem ali terpentinovim oljem, potem pa naj ga štirje možje tako dolgo s slamo drgajo, da se posuši. Zatem se konj gorko zadene. Mej tem se napravi žajfnica, katera se konju vsako četrto ure v ritnik brizglja. Predno se pa to stori, se s pooljeno roko konju previdno seže

v ritnik (črevo) in se blato odstrani. To se ne sme nikdar opustiti, ker včasih pridejo precej po otrebljenju vetrovi, kar je vselej dobro znamenje. Za notranje zdravilo dajte pol litra kamiličnega čaja, v katerem raztopite pol funta Glauberjeve ali grenke soli. Bolje in pripravneje pa je, da vzamete pest kamilic, pol funta grenke soli in zmešate z rženo moko. Temu prašku se prilije nekoliko vode ter se napravi testo, ki se da konju. Pri konju je vedno bolje in pripravneje, da zdravila z moko zmesimo v testo, kakor pa da bi vlivali tekoča zdravila. Zgoraj omenjeno zdravilo se pol dne trikrat ali štirikrat ponavlja, ako bolezen poprej ne jenja. Dobro je tudi četrto litra črne kave, kateri primešamo malo ruma ali žganja; to zdravilo je povsodi pri rokah in se je že večkrat dobro obneslo. Priporoča se tudi laško ali laneno olje po četrto litra nakrat, vsako uro pa se ponavlja. Ako to ne pomaga v nekoliko urah, je slabo znamenje. Vender pa kmetovalec ne more in ne sme pri svoji živini nič družega storiti, kakor to, kar smo doslej povedali.

Nekateri nevedni in nespametni mazači dajejo proti koliki petrolej, terpentinsko olje, kolomaz, smrdljiva jajca, scalnico in počenjajo različne take bedarije. To je odločno odsvetovati.

Pravila za našega kmeta, kateremu je zbolel konj, so naslednja:

1. Pošlji hitro po živinozdravnika in mu povej, da imaš v hlevu koliko, zato da zdravila seboj prinese, ker tu je vsaka minuta draga;
2. Daj konju dovolj nastelje in ne puščaj mu, da bi se valjal;
3. Drgaj konja dobro po trebuhu in hrbtu, koder si ga poprej polil s kafrovcem in terpentinovim oljem, potem konja dobro odeni;
4. Odstrani blato iz ritnika previdno s pooljeno roko in brizgljaj konju pridno;
5. Za notranje zdravilo daj kamiličnega čaja z grenko soljo ali laškega, kakor tudi lanenega olja, ali pa črne kave z rumom;
6. Opusti vsako drugo zdravljenje, ker to more le živinozdravnik.

Končno nam je omeniti še ene konjske bolezni, ki ima enake znake, kakor kolika, t. j. zaprtje scalnega mehurja. Vzrok tej bolezni je prehlajenje, ki provzroči krč v mehurjevem vratu. Včasih pa bolezen provzroči tudi kamenje ali pesek, ki se dela v mehurju, ter pride v scalo in je zapre. Tako bolni konji se obnašajo kakor oni, oboleli za koliko; oni polegajo in skačejo zopet kvišku, ter skušajo scati, a brez uspeha. Če se gre z roko v ritnik, otiplje se napolnjen in napet mehur. Pripeti se, da poneha krč in spusti konj vodo, vsled česar ponehajo bolečine in nemir. Mogoče je pa tudi, da mehur počí, potem je seveda nagla smrt neizogibna. Pri zaprtju scalnega mehurja je najprej konja po trebuhu dobro obdrgniti, kakor je bilo gori popisano, ter mu je ravno tako v

ritnik brizgljati. Prav dobro je, iti z roko v ritnik, ter previdno pritisniti na napeti mehur. Pri tem delu je paziti, da se ritnik kaj ne opraska ali sploh ne poškoduje. Kot notranje zdravilo je konju dati $\frac{3}{4}$ litra kamiličnega čaja, pomešanega z 10 grami opijeve tinkture. Vsekakor je pa precej poslati po živinozdravnika, ki edin lahko odstrani ovire v scalu.

Poučni in zabavni del.

Dolgin, širokin in bistrovidec.

(Slovanska basen. — Iz zbirke K. J. Erbena).

(Konec.)

Čim so se najedli, so se začeli ogledovati, kje bodo spali. V tem so se nakrat razletela vrata na stežaj in v scbano je stopil copernik, grbast starec, v dolgi, črni halji, gologlav, s sivo, do kolena dolgo brado in mesto opasivnice je imel tri železne obroče. Za roko je peljal krasno, prekrasno, belo oblečeno devojko; na telesu je imela srebrn pas in na glavi biserno krono, toda bleda je bila in otožna, kakor bi bila vstala iz groba. Kraljevič jo je takoj poznal, skočil, ter šel ji naproti; ali preden je mogel izpregovoriti besedo, ga je ogovoril copernik: „Vem, po kaj si prišel!“ To-le kraljičino želiš odpeljati od tod. Naj bo, vzemi si jo, če si kos jo tri dni zaporedoma varovati, da ti ne odide. Ako pa ti uide, okameniš s svojimi služabniki vred, kakor vsi, ki so semkaj prišli s teboj. Potem je pokazal kraljičini sedež, ter odišel.

Kraljevič se ni mogel nagledati krasne devojke, toli je bila čarobna in zala. Začel je z njo govoriti, vprašal jo je marsikaj, ali ona ni odgovarjala, nič se ni nasmejala, še pogledala ni nikogar, kakor bi bila iz mramorja. Kraljevič se je torej vsedel poleg nje, ter sklenil, da ne bo spal celo noč, da mu ne zbeži. Zavaljo večje varnosti se je dolgin nategnil, kakor remen, ter se ovil okoli zidu po celi dvorani. Širokin se je nastavil med vrata, močno se je napihnil, ter tako zamašil ves prostor, da še miška ne bi bila mogla skozi. Bistrovidec pa se je postavil k stebri v sredini dvorane na prežo. Toda, hipoma jih je imela dremota in so spali celo noč, kakor bi jih bil vrgel v vodo. Zgodaj, ko se je začelo daniti, se je kraljevič prvi prebudil, ali kakor bi mu bil kdo sunil nož v srce — kraljična je bila proč. Urno je prebudil služabnike, ter vprašal, kaj je zdaj početi?

„Nič ne skrbite, gospod“, je dejal bistrovidec, ter pogledal ostro skozi okno vun. „Jo že vidim! Sto milj odtod je gozd, v sredini gozda je star hrast in vrh tega hrasta je želod — ta želod pa je ona. Naj me dolgin dene na ramo in takoj jo dobiva!“

Dolgin si ga je hitro naložil na hrbet, se nategnil, ter šel. Z vsakim korakom je vrezal 10 milj — bistrovidec pa mu je kazal pot.

In ni minulo še toliko, kolikor bi človek enkrat obletel okoli hiše, in bila sta že zopet nazaj. Dolgin je podal tisti želod kraljeviču, ter dejal: „Gospod, spustite ga na tla!“ Kraljevič ga je izpustil iz roke in v tem trenutku je stala kraljična zraven njega. Čim pa se je začelo izza gor prikazovati solnce, so se s silo razletele duri in coprnik je stopil v dvorano, ter se hudomušno muzal. Ko pa je zagledal kraljično, je nagubančil čelo, zagodrnjal — in tresk! en železni obroč je pcčil na njem, ter odskočil. Nato je prijel devojko za roko, ter jo odpeljal.

Ves naslednji dan ni imel kraljevič nič kaj opraviti, samo je pohajal po gradu in okoli gradu, ter si ogledoval razne zanimivosti. Povsod je bilo, kakor bi tam bilo nagloma ugasnilo življenje. V neki veži je videl nekakega kraljeviča, ki je z obema rokama držal potegnjeni meč, kakor bi hotel koga razpolovičiti, ali ni udaril ž njim — je okamenel. V neki dvorani je bil okamenel vitez, ki je bil videti, kakor bi bežal pred kom in spodtaktivši se ob pragu se nagnil, toda popolnoma ni padel na tla. Pod dimnikom je sedel sluga, v eni roki je držal kos pečenke od večerje, z drugo pa je nesel grižljaj v usta, ali v usta ga ni odnesel: ravno, kar mu je bil pred samimi ustmi, je okamenel. In še več drugih okamenelih je tukaj zagledal, vsakogar tako in v tej legi, kakor je bil, ko je coprnik dejal: „okameni!“ Tudi je videl veliko okamenelih krasnih konj in v gradu in okolu njega je bilo vse pusto in mrtvo: drevesa so sicer bila ondi, ali brez bitja; travniki so bili, toda brez trave; reka je bila, a ni tekla; nikjer ni videl ne ptičice pevcice, ne cvetka — zemlja detka, in tudi v vodi ne ribice belice.

Zjutraj, opoldne in zvečer je našel kraljevič s svojimi tovariši v gradu izbrano in obilno gostijo: jedila so se kar sama nosila, vino se je samo nalivalo. In ko je bilo po večerji, so se zopet odprla vrata, in coprnik je pripeljal kraljično, da jo kraljevič varuje. In čeravno so vsi sklenili, da se bodo branili z vso silo, da ne zadremlejo: vender ni nič pomagalo, zopet so zaspali. In ko se je v jutro ob svitu kraljevič prebudil, ter videl, da je kraljična izginila, je zgrabil bistrovidca za ramo: „Hola, po koncu, bistrovidec! Ali veš, kje je kraljična?“

Ta je potegnil z roko preko oči, pogledal vun, ter dejal: „Vidim jo že! Dve sto milj odtod je gora, v tej gori je pečina, v tej pečini je dragulj in tisti dragulj je ona. Če me tja donese dolgin, jo dobiva.“

Dolgin ga je takoj vzel na hrbet, se raztegnil — ter šel — z vsakim korakom je vrezal 10 milj. Bistrovidec je potem uprl v goro žareče oči: gora se je razsipala, pečina se je raznesla na tisoč kosov in med temi se je lesketal dragulj. Vzela sta ga, ter